

RENDELMENYI NAPLO

Előzetési árak

Helyben:	Vidéken:
1 óra 60 f.	1 óra 1 K.
1 évre 1 K 80 f.	1 évre 5 K.
1 évre 3 K 60 f.	1 évre 6 K.
1 évre 7 K 20 f.	1 évre 12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.

Telefon: 208.

Egyes szám: hétköznap 2 f.

Vasárnap 4 f.

Felolvasó szerkesztő és lapfelfelügyelő: Baranyay Lajos.

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósága f. hó 10-én d. u. 3 órakor a város közlelmzése tárgyában dr. Saára Gyula polgármester elnökletével rendkívüli közgyűlést tartott. A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Kuthy József s dr. Borchert Jenő kértettek föl.

Dr. Kerekes Lajos előadó beszámoló azokról az üdvös intézkedésekről, melyeket a városi hatóság a városi liszt szükséglet kielégítése céljából mindeddig tett s miután a város rendelkezésére álló liszt jelenlegi állománya az általános kenyérszükséglet fedezésére rövid időn belül már nem lesz elégséges, ezért a városi hatóság a közlelmzés menetének kellő biztosítására szükséges gabonakészlet átengedését kérelmezte az illetékes kormányhatóságtól.

Dr. Saára Gyula polgármester közbenjárására a földmívelésügyi minisztérium 168 vagon gabonát hajlandó a város rendelkezésére bocsájtani oly feltétel alatt, ha a város a szervezett gabonakészlet beörlésére vonatkozólag alkalmas malmokkal a minisztérium által meghatározott rendeletek figyelembevételével megfelelő szerződést köt s azt jóváhagyás végett hozzá fölterjeszti. Az örles lebonyolítására több ajánlat érkezett a városi tanácshoz ugy helyben mint a budapesti, sőt távolabb eső vidéki malomtulajdonosoktól is.

A városi tanács, bár nagyon szerette volna az örlest helybeli malmokra bízni, azonban tekintettel arra, hogy a helybeli Gruber-féle sörházmalom üzemképességénél fogva ily nagyobb mennyiségű gabona beörlésére nem képes, az Akóts-féle gőzmalom pedig a katonasággal kötött szerződése következtében a lisztmennyiségnek kellő időben való előállítására megnyugtató garanciát éppen nem vállalhatott, a városi tanács ily körülmények között nem javasolhatja, hogy az örles helybeli malmokra bízassék.

Nagyon előnyös ajánlatot tett több vidéki malom is, különösen a dárdai „Hunnia” gőzmalom, de két okból nem javasolhatja a ta-

nács, hogy az örles a város területétől távolabb fekvő malmokra bízassék és pedig első sorban azért, mert a gabonakészletnek távolabb fekvő malmokhoz, nemkülönben a lisztnek Székesfehérvárra való szállítása egyrészt tetemes költséggel járna, másrészt, mivel a háborus viszonyok miatt esetleg bekövetkező vasuti bonyodalmak következtében a szállítás oly húzamos időt igényelne, amely alatt ugy a tengeri, mint különösen a tengeri liszt a romlás veszélyének lenne kiszolgáltatva.

Ily körülmények között, mivel a budapesti nagyobb malmok közül az első budapesti gőzmalom r. t. legelőnyösebb ajánlatot tett s a lisztnek kellő állapotban Székesfehérvárra való szállítása tekintében is teljes felelősséget vállalt, a tanács javasolja, hogy a minisztérium részéről a város rendelkezésére bocsájtott 168 vagon gabona leörlése az első budapesti gőzmalom r. társaságra bízassék s ez ügyben vele szerződés köttessék, amely szerződés felebbezésre való tekintet nélkül jóváhagyás végett az illetékes minisztériumhoz azonnal terjesztessék föl.

A lisztikiosztás módozataira vonatkozólag tekintettel arra, hogy azok még az előkészítés stádiumában vannak, a tanács a közel jövőben tesz javaslatot; szükségesnek tartja azonban már most ajánlani a takarékoság legszigorubb elveinek betartását minden háztartásban, annál is inkább, mivel a kiosztásra szánt lisztmennyiség szigorú takarékoság mellett is csak a jövő liszttermelés időpontjáig lesz képes a város kenyérszükségletének kielégítésére.

A nagy érdeklődéssel hallgatott előadói javaslatot hosszú vita követte. Elsősorban Bernstein Sámuel különönsnek tartja, hogy az örlésre nagyon kevés ajánlat érkezett be, jöllehet a jelen esetben körülbelül 80.000 K. örlési jövedelemről van szó. Ennek okát annak tulajdonítja, hogy a városi tanács nem hirdetett nyilvános árlejtést, épen ez okból indítványozza, hogy a tanács javaslatával szemben a város még most ne kössön szerződést a budapesti gőzmalommal,

hanem előbb hirdessen nyilvános árlejtést s így a város közlelmzési körülmények között kisebb malmoknak is legyen ajánlattevésre alkalmuk.

Elek Gyula szerint a beörlés kérdése nem az örlési jövedelem, hanem a város sürgős érdeke szempontjából bírálendő el s ezért hozzájárul a tanács javaslatához csak azt óhajtáná, hogy a szerződött gőzmalom a szállítandó lisztmennyiséget minden keverés nélkül juttassa a város rendelkezésére. P. Nagy János tapasztalásból tudja, hogy a tengeri — különösen a mostanihoz hasonló névdes időjárásban — mily könnyen romlik, ezért nem alaptalan abbeli aggodalma, hogy a tengeri liszt keserű, élvezhetetlen állapotban fog a budapesti malomtól a város birtokába jutni.

Rauscher Béla kéri a tanácsot, hogy a lisztmennyiség szállítása a déli vaspályán bonyolítottassék le, nehogy az esetleges vasuti bonyodalmak következtében a liszt szállítása hosszú késedelmezést szenvedjen.

Lits Ferenc teljes mértékben osztja P. Nagy János véleményét, ezért indítványozza, hogy legalább a tengeri örles helybeli malmoknak adassék ki.

Dr. Krausz Zsigmond szerint a város kenyérszükségletének kielégítése sürgős közérdek lévén, ezért mindenféle elodázó tervvel szemben a tanács javaslatát támogatja. Pénzes Imre kéri a közgyűlést, hogy a tengeri örlesével a támogatásra érdemes Akóts-féle helybeli gőzmalomot bizza meg. (Közbeszólások! De ha nem vállalja?)

Dr. Kerekes Lajos előadó a vitában elhangzott kifogásokkal, illetve aggodalmakkal szemben kijelenti, hogy a város a gabonakészlet beörlése tárgyában azért nem rendelt el nyilvános árlejtést, mivel hasonló esetben más városok sem tartották azt szükségesnek. A város a lisztmennyiséget minden keverés nélkül fogja kapni. A tengeri romlásától nem kell tartani, mivel a budapesti gőzmalom mesterséges szárítással a tengeri 25%-os nedvességét 12%-ra csökkentik s csak azután örlik.

A megnyugtató válasz elhangzása után a közgyűlés a beadott indítványok mellőzésével nagy többséggel a tanács javaslatát elfogadta s ezzel a közgyűlés fél 5 órakor véget ért.

Emléket az elesett hősöknek!

Megyéspüspök urunk körlelmzésében a háboruban elesett hősök emlékezetének megörökítését célzó fölhívása termékeny talajra talált az adonyi hívek szívében is, sőt nemcsak a hívek fogadták megértő lélekkel és hazafias szeretettel a fölséges eszmét, hanem Adony egész lakossága valáskülömbőség nélkül. Ugyanaz a folyó hó 8-án tartott községi képviselőtestületi gyűlés az elesett hősök emlékezetének megörökítése céljából határozati javaslatot terjesztett elő és fogadott el, amely a község egyik legalkalmasabb terén emlékszóbor föllállítását mondja ki s annak megtervezése és a szükséges pénzüsszegnek gyűjtés útján leendő beszerzése céljából bizottságot alakított a következők polgárokból: Csöngedy Gyula esperes, Huszár Dezső főszolgabíró, dr. Szili János közjegyző, Török János, Lefkovicz József, Schöderberk Márton, Róth János, Hád József, dr. Sajgó Gusztáv, Modra Gyula, Pillga György, Kremmer József, Domanyik György, Rabóczki Illés és Szalontai Mihály.

A gyűlés a nemes mozgalmat a következőképen indokolta meg.

„A világtörténelem nem jellemezhető fel ehhez hasonló, világotrengető, méreteiben és nagyságában minden képzeletet felülmúló világeseményeket s így azoknak lezajlásában, édes hazánk élet-halál küzdelmének Isten segítségével való sikerrevezetésében a résztvevők minden idők emlékeztére és emlékeztük kegyelet-s megörökítésére méltóak. Miért is a társadalomnak legszebb kötelessége ezeknek emlékeztét megörökíteni s így köteles háláját a történelem számára is megörízni. A község hozzájárulását szükség-szerint annak idején fogja a képviselőtestület meghatározni.”

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes zsinór barchetból szőnyeg, takaró, paplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb.

olcsó szabott árak mellett.

Muzeumunk 1914-ben.

(Vége)

A már említett feliratos kövek lelőhelyéről kis, smaragdtköves gyűrű és fűgő van a gyűjteményben. Egy vasgyűrű gyantaszertü anyagból készült fejfel, a faluban került felszínre, két T alakú fibula pedig a kajászószentpéteri pusztán. Érdekes római épület maradványára akadtak a kerek erdő alján. A köből rakott 3,5 m. x 2,5 m. nagyságú alapterületű válaszfalakkal 3 rekeszre volt osztva. A válaszfalak területén 4-5 tenyérmagasságú lyuk volt, a rekeszek fenékén peremes sírtéglák feküdtek. Valószínű sírbolt volt az épület. A római gyűjteményt a határban talált érmék egészítik ki.

A híres verebi pogánykori ősmagyar sírből egy kis bronzspirál és boglár van a gyűjteményben, a lelet többi részét a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzik. A falu határának felsőirtás nevű részéből egy kis gotikus, ereklyetartó ezüst kereszt van a régiségek között, négy végén az evangelisták nevének kezdőbetűjével.

Hadtörténeli emlékek: egy arpadkori tuskés, nyolc vegyesházi és egy újabbkori sarkantyú, egy Mátás-korabeli egyesenes késforma kard, egy harci csákányfokos szárnnyakkal sárga fémből, egy szablya hosszú keresztvassal a török idők-ből, egy tollas buzogány háromszög alakú tollakkal és hosszú köpivel, villaalakú nyilhegy. Érdekes darabja a gyűjteménynek az 1848-ik szabadságharcból Görgey vezérkarának pecsétlője, mely Tomsich István vezérkari százados utján jutott a család birtokába. A sárgarépa pecsétlő közepén magyar címerpaizs van korona nélkül, körirata: vezérkar.

A már említett borjulegelő a községi nagypasában a víz több II. Szuleiman korabeli és két velencei aranyat (Andrea Gritti 1523—1538, Augustino Barbadigni 1487—1501) mosott ki.

A gyűjtőt alkalmával V. Vég János Vereb község 1806-ból való térképével, V. Vég Angéla Fortuna istenasszony Pompeiből származó bronzszobrocskájával, V. Vég Mária francia izséssel díszített ezüst szelencével, Szűcs Károly Vereb község régi pecsétlőjével ajándékozták meg muzeumunkat.

A kastélyban levő régészeti gyűjtemény, mely az ebedőlben külön szekrényben van elhelyezve, a következő tárgyakból áll: La Tène fonott vaslánc Vereb határból; La Tène bronzláncrészlet, melyen keresztalakú tagok és karikák váltakoznak egymással, a kajászószentpéteri tanfárról. Tíz közönségesebb római edény (fazék, bögre, tál, korsó); két csésze terra sigillata cserépből, az egyikén egyszerű mélyített dísz, a másikon a talp felett 3-4 cm. széles, tányérszerű perem van: agyagmészes. Mind ezeket a szőlődomb oldalán találták a borjulegelőt átszelő árok ásása alkalmával.

Könyvtára fejlesztésére fordított a Múzeum 247 K-át. Gyarapodott könyvekben, apró nyomtatványokban, képekben, okiratokban 519 dbbal. Törzsszállománya 4326 drb. A régiségértára kiadott a Múzeum 1572-09 K-t. Gyarapodott 374 darabbal, törzsszállománya 8866 drb. A néprajzi gyűjteményre adott a Múzeum 145-12 K-t. Itt említésre

mélto a velencei tó halászeszközeinek, egy régi kádárműhely felszerelésnek és a csákvári edénygyűjteménynek beszerzése. Az összes gyarapodás 237 K törzsszállománya 794 drb.

A természetrajzi gyűjteményre kiadott összeg 13 K.

A szerzemény két csontoltu madár és egy nádi héja.

A művészeti gyűjtemény számára megvásárolta a Múzeum a székesegyház Szent Imre megdicsőülését ábrázoló freskójának eredeti vázlatát és egy régi másolatot a szent Istvánt ábrázoló freskóról. Az összes gyarapodás 10 drb., törzsszállománya 279 drb.

A Múzeum egész múlt évi gyarapodása 1143 drb., törzsszállománya év végén 14461 drb.

A Múzeumot megnézte 4394 látogató.

A város közegészsége.

Bárha a statisztika számai mást is mutatnak, általában véve a város közegészsége jobb volt a lemult februárban, mint január hónapban. Ma már ezen számokhoz hozzá kell szoknunk, ez a háború következménye.

Született 71. Ebből törvényes fiu 31, nő 34. Házasságon kívüli fiu 5, nő 1. Halva született 2. Házasságra 14 pár lépett. Születési arányszám 1000 lélek után 1.95%. Elhalt 76, ezek között fiu 35, nő 41. Ebből 7 éven alul volt törvényes fiu 8, nő 11. Házasságon kívüli fiu 3, nő 2. A helybeli kórházakban elhalt 16 egyén közül 6 volt idegen. (A helyben elhalt katonai halottak itt nincsenek beszámítva, de be van számítva 3 a hadszíntéren hősi halált halt székesfehérvári katoná.) Halálozási arányszám 1000 lélek után 2.07%. A halálozások a születéseket 5 tel mulják fölül, de ha a 6 itt meghalt idegent nem számítjuk, egy a népesség szaporodása születések utján 1. lesz.

Nevezetesebb halálokok. Velszületett gyengesség 8, rángógörös 1, gyermekaszály 1, bélszúrás 2, (1 katoná), difteritisz 1, kanyaró 7, hastífusz 4, (2 katoná), tüdőlob 12, (6 katoná), tüdővész 7, (1 katoná), guta 4, vízkór 1, aggkór 15, öngyilkosság 2, (1 katoná), külérszaki harctéri következményű halál 6, véletlen esemény folytán 1. (Katonai halál volt 22)

Járványá fájhatók kórok állása. Hastífusz maradt 7 fiu, 3 nő, 3 gyermek, összesen 13. Szaporodott 5 fiu, 6 nő, 2 gyermek, összesen 13, főösszeg 26. Gyógyult 7 fiu, 3 nő, 5 gyermek, összesen 16. Elhalt 2 fiu, 2 nő, összes 4, maradt vissza 7. (Az újaból 4 harctéri, 1 apólonó, a vidéki kórházi) Kanyaró maradt 16, szaporodott 22, összes 38. Gyógyult 23, elhalt 7, maradt 8. Járványos fültömrigylob 2, gyógyult 2. Vérhas maradt 1, gyógyult 1. Difteritisz maradt 1, szaporodott 5, összes 6. Gyógyult 4, elhalt 1, maradt 1. Vörheny maradt 3, szaporodott 5, összes 8. Gyógyult 5, maradt 3.

Betiltották a kávéházi himnusozást

Egyes kávéházi mulatóknak szinte minden éjjeli szórakozásuk volt a Himnusz muzsikálata, amellyel kapcsolatban rendszerint a publikumot is molesztálták, mert mindannyiszor „felaufoolták” őket. Ugyanis ezek a himnusozó mulatók „auf”-al szokták a vendégeket a felállásra kényszeríteni. A különös és ugyancsak megdöbbentő szórakozás miatt lapunk is felszólalt és tiltakozott. Súly rendőrfőkapitány nagyon helyesen most rendeletet adott ki a kávéházak és a cigányoknak, amelyben szigorúan megtiltja, hogy a kávéházban a Himnuszt játsszák. A főkapitány betiltó rendeletével tehát megszűnnek a kávéházi himnusbotrányok.

A hős tisztiszolga.

Rabóczy Istvánból tisztiszolga lett a 69-ik gyalogezredben, Escherich főhadnagy mellett, de nem volt jó szolga. Az Isten másnak teremtette, huszár szerietl volna lenni.

Történt aztán, hogy egy borus őszí éjszákán megtámadták az ezred egyik zászlóalját, épp azt, a melyikben Rabóczy is szolgált. A támadás hirtelen jött és az almuikkól felriasztott legények alig tudták az irtózatot rohamot lezázni.

Rabóczyt is álmából riasztotta föl az éjjeli csata. Ő valamivel hátrább aludt a sebesültek mellett, de amint a lövéseket meghallotta, rohant előre. Egyszere csak szemben találkozik hatvanöt katonával, akik jöttek visszafelé. A vakmerő tisztiszolga közéjük ugrott és megállást parancsolt. Egy pillanat múlva aztán már valamennyien együtt rohantak megint előre, a lövések felé, ahol puszta megjelensétek eldöntője a küzdelmet. Az oroszok azt hitték, hogy a magyarok megerősítést kaptak s erre elmenekültek.

Innét négy napig tartó lassu előnyomulással haladt az ezred Nowa-Brzeznicáig. Az oroszok vissza akarták foglalni a falut s mindent elkövettek, hogy Escherich zászlóalját kiűzzék, de hiába erőlködtek. Egy gépfegyver-osztag és a tizenhatodik század jól célzott lövésekkel fogadta a támadókat, kik véres fejjel mentek vissza.

Harc közben Escherich főhadnagy egy csoport oroszjal találta magát szemközt, akik észrevetlenül nyomultak a házak közé. Rögtön körülfigyelték a főhadnagyot s foglyul ejtték, ha ebben a pillanatban meg nem jelenik Rabóczy, a ki mint hű szolga, követte a gazdáját és dühöd kiáltással rávetette magát a legközelebb állóra és fojtogatni kezdte.

A nyakoncsipett orosz véletlenül hatalmas termetű cserkesz volt, két méter magas, szélesvállu, bikaérett ember. Mikor a Hindenburg-baka nekiugrott, nyugodtan ledobta a puskáját s áfolelte a magyart, hogy egy szörnyű szorításal összeroppantsa. De ebben a pillanatban két ütést kapott az ar-

cára, amitől a szeme szikrárt hányt és ő maga megtörtődött.

Az oroszok még csak most kezdtek figyelmesek lenni a tülekedésre. Egy-kettő odament segíteni az őriásnak, de ez elhárította őket. Egyedül akart végezni a magyarral. Aztán újra összeakaszkodtak. Az orosz volt az erősebb, a magyar az ügyesebb. És amint tülekedtek, csak a lábak ropogása hallatszott, meg a tompa puffanások, amint a kemény izmok összezsútdöttek — és százezer élethál-harc közepette, a világháború legvéresebb csatájában tizennégy orosz katoná lenyitögöze nézte a magyar fiu vad birkózását.

Egyszer aztán az őriásnak ké-külni kezdett az arca és akadozott a lélekzete, csak állt, állt, két kézzel kapaszkodva ellenfele ruhájába, tehetetlenül, mint a bika, ha homlokára sujt a tagló. Még egy pillanat — s mind a ketten a földön hempergtek... egy elfojtott hör-gés, aztán Rabóczy felugrik, felkapja az orosz puskáját s nekiron-t a többi orosznak.

Azok pedig nem várták be ezt a bolondot, a ki egymaga akart megküzdeni az egész világgal, hanem — elfutottak.

Később, a falu másik végén mégis fogságba került Rabóczy István tisztiszolga.

Elfogták s a költözöhelyre vitték. Alig maradt azonban harmadmagával, hirtelen lefegyverezte a két őrt, torkaszakadtából segítségért kiabált, majd pedig becsukta a parasztház ajtaját s az ablaknál védő-állásba helyezkedett.

Meghallotta a segítség-kiáltást Escherich főhadnagy s egy szakasz gyalogságot küldött szolgája felmentésére, a kit időközben ostromolni kezdtek az oroszok. Az ostrom rosszul sikerült, mert a magyarok csaknem valamennyit elfogták, amiben nem csekély része volt Rabóczynak, a ki várából vité-zül kitört s hallatlan vakmerőség-gel ütötte-vágta az ellenséget.

Az elhagyott ház titka. Modern Robinzonok az Olaj-utcában.

Az ezernyelvű fáma már napok óta valami titokzatosról suttag az Olaj-utcában: A komámasszonyék, meg a férhezmenő olaj-utcai lányok már napok óta adják egymásnak szájról-szájra, hogy bizonyosan szellemek járnak a Viniczay István házában.

A ház tulajdonosnéja ugyanis fent tartózkodik Pesten, így az olaj-utcai 71 számú kuria tressen állt, szomoruan, elhagyottan. És mégis úgy estefelé, mikor csak a nyomorúságos utcai villanylámpák pis-lálkoltak és adtak gyér világosságot, mindennap valami feltűnő zaj hallatszott ki a Viniczay házból, közben pedig az öreg kemény úgy ontotta a füstöt, mintha más dolga sem lett volna. A zaj aztán elcsendesedett, a kemény is megunt a füstölést, csandes lett az olaj-utcai házik.

Már egész regény képződött az olaj-utcai ház körül, mikor valaki-nek észbe jutott, hogy jó volna talán az ügyet a rendőrség becses figyelmébe ajánlani. Így is tettek. A keményszivű rendőrség aztán erős kézzel le is rántotta a leplet az olaj-utcai szellemekről. Egyik este, mikor a szellemek esti órája elkezdődött néhány mar-

HIREK.

Napló.

Most, mikor már jól elmúlt a farsang, egy örvendetes ténny szöge-zünk le a fehérvári publikumról, amely a helybeli haldokló szociál-demokrácia roncsainak egynehány töredékét kivéve, általában minden egyesre is vonatkozik. Mig más városokban, de különösen a fővárosban a háborus jótékonykodás cégére alatt tea delutánokat és estélyeket rendeztek a rogyásig, míg farsangi viselkedésüket kielégít-hessék, addig nálunk csend volt. Székesfehérvár nem mulatott a Vöröskereszt cégére alatt. Nekünk nem volt farsangunk, nekünk akkor is háboru volt, mi akkor is ami katonáinkkal voltunk elfoglalva. Ezt a szép, öntudatos komolyságot csupán néhány szaktárs fűzérke-zése próbálta bepókálni, de hát ez nem jöhet számításba. Székes-fehérvár sosem vette őket komolyan.

Ha még a kávéházi életbe kissé több komolyság szorulna, úgy akkor megérdemelnék eme elneve-zést: „a komoly, háborus Székesfe-hérvár”.

HÁBORU.

Sokszor hallottunk már az orosz tisztek nagy műveltségéről, a muzsik, a kancsukával megszelídített orosz nép jó szívéről, most aztán azt olvassuk, hogy az agyondicsért, dődelget-t oroszok a zsidókat az ellen-séges lövőárkok elé hajtják, szóval mészárszékre viszik. Mit fog erről írni a zsidó kézben levő francia sajtós távirati irodák? — A harc északon tovább fo-lyik; különösen mozgalmasak a *kárpáti csatateretek*, hol az időjárás is kezd kedvezőbbre válni. Körülbelül 700 oroszot fogtak el katonáink a Kárpátokban, Gali-ciában és Bukovinában. — Nagy jelentőségű csatáról számol be a német hadvezetőség, melynek színhelye *Champaignevolt*, mely az utóbbi napokban annyit szerepelt a jelentések között. Óriási erővel — 6 teljes százamu had-esttel — támadtak itt a franciák a németekre, hogy ezáltal a ma-zuri tavaknál szőrfogatott oroszokat segítsék, de a németek a hatszoros túlerővel szemben hő-siesen megállták helyüket. A franciák vesztesége itt túlhaladja a 45 ezer embert, míg a néme-tek vesztesége ennek csak harmadrésze. A champagnei csata eredményeiben nagyon jelentős és méltón sorakozik a mazuri diadalokhoz. — A németek leg-utóbb elsüllyesztettek 3 angol-hajót. Kilenc angol gőzös pedig eltűnt.

— A hadbavonult városi tisztvi-selők biztosítása. Fhönix biztosító társaság azzal az ajánlattal fordult Székesfehérvár városához, hogy biztosítsa a hadbavonult tisztviselőket. Az ajánlat annyira kedvező, hogy a város valószínűleg elfogadja.

— Fejérmegye Gazdasági Intéző Bizottsága 15-én délelőtt 10 órakor a vármegyeháza kistermében ülést fog tartani, amelyen a vármegye lakosságának elemmel való ellátásáról fog tanácskozni.

— Az orosz fogságból levelet írt dr. Koller Gyula városi aljegyző dr. Saára Gyula polgármesternek és Simon Sándor tb. rendőrfőkapitányának. A levelet a szibériai Krasz-najorszka nevű városban december 15-én adta ftl.

— Halálozás. Szabó Lajos kö-zépiskolai tanár, Szabó József nyug.vármegyei főszámvévo fia, 28 éves korában hosszas szenvedés után folyó hó 11-én elhunyt. Szabó La-jos tanár, aki a helybeli főgimná-ziumban végezte tanulmányait, a város közkedvelt és legkomolyabb uri tagjai közé tartozott. A törekvő fiatalember halála általános részvé-tet keltett. Temetése folyó hó 12-én d. u. 3 órakor lesz a Kigyó-utca 1. sz. gyászházban a ref. egyház gyászszertartása szerint.

— A jó példa hatása. Amint ana-nak idején dicsérőleg emlékeztünk meg Lovasberény köztség ama hatá-rozatáról, mely szerint 10. ezer kor-onás alapítványt tett a háboru rok-kantjai számára e példa követésre talált Velence köztségben. A köz-ség nemes gondolkodásu képviselő testülete ugyanis hétfőn tartott köz-gyűlésében kimondotta, hogy nem engedi a haza védelmében nyomo-rékká lett fiait a háboru után irga-lomkenyérre jutni és házról-házra járva kilincselni, hanem gondoskodni fog tisztességes jövőükről és e cél-ból 10 ezer koronás alapítványt tett le oly záradékkal, hogy a rokkantak között esetleg a tőke is szétosztható lesz.

— Bánatában eltűnt. Sziszenstein Ferenc Felső királysor 52. szám alatti lakosnak a háboru kezdete óta két derék fia harcolt a harc-tér-en. A nagyobbik fia, a 26 éves Ferenc hősi halált halt, a kisebbik fia, a 24 éves István pedig most sebesült meg súlyosan a harc-tér-en. A közízületben álló jó apát any-gyira megtörte a súlyos csapás, hogy teljesen búskomor lett, sehogy sem tudták megvigasztalni. Bánatában körülbelül 10 napja eltűnt, s azóta semmit sem tudnak róla. A rendőrség is keresi a szerencsétlen apát, de mindnándig hasztalan. Sziszenstein Ferenc 53 éves, szőke, alacsonytermetű. Ha esetleg valaki látta, vagy bármit tud róla, jelentse az érdekelt családnak vagy a rend-őrségnek.

— A közzei hatóság kukorica vásárlása. Megirtuk, hogy a kö-zzei hi. polgármester egyik rend-őrbiztosával Székesfehérvárott na-gyobb mennyiségű kukoricát vásá-rolt a maximális árakon felül. A tiltott vásárlás miatt eljárás indult ellenük s a polgármester táviratilag arra kérte a belügyminisztert, hogy egy bizottságot küldjön ki az ügy megvizsgálására. A miniszter vá-lasza megérkezett, s azt írja, hogy ennek a bizottságnak a kérését a tanács is javasolja, s akkor intéz-kedni fog.

— Husvétii ajándék katonáinknak. A közeledő husvétii ünnepekre való tekintettel legközelebb kibővítik a tábori postaforgalmat és sok tábori postán néhány napra újra megindul a csomagforgalom is. A husvétii csomagforgalomra nagyjából ugyan-azok a szabályok lesznek érvénye-sek, mint a karácsonyi küldemé-nyekre. Meleg ruhafélékre már szűk-ség nincsen, ilyenekkel hadsergünk minden tagja bőségesen el van látva. Ajánlatos azonban dohányt, szivart felét, tüzelő-szerszámot, füstölthust, csokoládét, kézkenőcsöt, rovarpor-stb. küldeni. A szabadbá vált tá-bori posta-számot legközelebb köz-li a közönséggel.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

Pénteken és szombaton

március 12 és 13 án:

Az első

Hegedüsfilm

A

MUNKÁS-ZUBBONY.

Írta: FÖLDES IMRE.

FŐSZEREPLŐK:

Hegedüs Gyula,

K. Szamosi Elza.

Kiegészítő műsor:

Hadi hirdó, (akt.)

A szerelmes rendőr-kutya, (hum.)

Rendes helyárák.

kos rendőr jelent meg az Olaj-utca 71. sz. ház előtt. Nem sokat gondolkoztak, hanem erős elhatározással beléptek az elátkozott ház ud-varára és be akartak hatolni a házba. Az ajtó azonban zárva volt. A rend-őrök összenéztek; fölálltak a szemük; no most jó fogást csinálunk, sugdozták egymásnak. Aztán ördömbölni kezdtek az ajtón, de oda-benn csak elfojtott susogás, kap-kodás, ide-oda szaladgálás volt hallható. A törvény nevében, nyissátok ki az ajtót, mert különben betörjük.

Az erélyes felszólításra aztán nagy sokára kinyílt az ajtó. Három suhanc állt a rendőrök előtt; a kö-nha teljesen fölforogtatva, tojás-héjak, szétszórt csontok, szóval minden köllői rendetlenségben.

A három suhanc megszépenve állott a rendőrök előtt, kik hamarosan fölönfógták őket. Rögtön kérdőre vonták a három „szellemet”, kik aztán nagy szepogve bevallották, hogy a házatmár napok óta arra haszná-lják, hogy ott egymagukban há-borust murikat rendeznek. Izletes tyuklévesen, pompás rántották, pör-költ csirkehus és hasonló delikate-szek kerültek terítékre. Mivel azon-ban nekik nem volt, hát vettek a másébol. Megvámolták Göde Ist-vánná és Makk Józsefné tyuk-to-jás és csirkeállományát, s abból aztán csaptak olyan dinom-dánomot, hogy egész fölönést keltek az Olaj-utcaban.

A keményszívű rendőrség most aztán véget vetett az olaj-utcai ro-binzonoskodásnak s egyuttal nyomo-zást indított az olaj-utcai tyukok, tojás és csirkeállomány eltűnése miatt, mert nagy a gyanu, hogy sok szegény tyuk és csirke halála nyomja a furfangos robinzonok le-lét.

Igy lebbent föl a fátol az elha-gyott olaj-utcai ház titkáról!

A vegyvizsgáló állomás munkája februárban.

A városi vegyvizsgáló állomás a következőket jelenti: 1. Az 1895. évi XLVI. t. c. hatá-rozmányai alá tartozó következő mezőgazdasági cikkek és termé-nyek kerültek február hóban hivatalos vizsgálat alá. 23 tej, közte 10 nem megfelelő, 43,5%, 4 vajminta, 1 tejjelminta, 9 disz-nózsírmenta, 10 hentesáru (köz-te 2 nem megfelelő, 20%), 1 mes-terséges ételszír (vajol), amely romlottnak bizonyult. Közegészsé-gi szempontból vizsgálat alá került 8 kut vize. Göbel János-teri, Tobak-utcai, tobakcsator-naparti, sertésvásárterti, felsővá-rosi templom mögötti, továbbá a javítóintézet 3 kutjának vize. Kiváló gondot fordítottak a víz-vezetési viz össztételének ellen-őrzésére. Rendellenességet nem tapasztaltak. E hónapban megejtették újból a vízvezetési viznek teljes vegyelemzését, nem-különbön a Waldek-Rumpel-féle galéria vizét is teljes ana-lízis alá vették. Mindkét vegye-lmezés eredményéről egybeáll-ított kimutatást a városi polgár-mesteri hivatalhoz terjesztették be. A vízvezeték vizének bakte-riológiai vizsgálatai is rendszeren végeztenek. Ugy a bakte-riológiai, de főleg a vegyi vizs-gálatok eredményéből folyólag a vizsgálat 8 régi kut közül le-záratott ötöt, mint nagy mérték-ben szennyezettek.

A rémhírterjesztésről. Dr. Nosz Gyula közigyógyor lepnk tegnap számában erélyesen kikelt a rémhírterjesztők ellen és a közönség közreműködését kérte ezeknek kikutatására. A felhívás alapján Sáy Lajos rendőrfőkapitány felhívta dr. Nosz Gyula közigyógyort, hogy nevezze meg a rémhírterjesztőket. Bizony nagyon helyes, hogy végre a körműkre ütnék a vészmadaraknak.

Földes Imre négy felvonásos színműve „A munkászübbony” egy irodalmi kiválóságánál, mint érdekességénél fogva alkalmas Hegedűs Gyula klasszikus művészetének érvényesítésére. A nagyszabású film mellett még hét kisebb pótkép szerepel az Apolló műsorán. A hadi híradó és A szerelmes rendőrkutya. Az előadások 6 és 9 óra között kezdődnek, rendez helyátrak mellett.

Rövid hírek.

Kérelm. Lits Ferenc városi bizottsági tag a tanácshoz intézett kérelmében azt kívánja, hogy a fűbért és a fedezési díjakat szállítsák le. A kérelem felett a tanács legközelebb határoz.

Adomány. Közszégi Gyula kis fia felgyógyulása alkalmával 10 koronát küldött szerkesztőségünkbe a hadban elesettek árvaiknak.

Felvágtak, sajtok nagyválasztékban. Borok, pezsgők, rumok és likőrök; cukorkák, teasütemény, Müncheni Szalvator sör. Pénteken balatoni süllő Gebauer Testvéreknél, Kossuth-utca. Telefon 340.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbknak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált mellesztilia. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerártnál Székesfehérvár Városházán.

PIUMEI kávébehozatal SZÉKESFEHÉRVÁR :: (BARÁTOK EPÜLETE) ::
Pörkölt kávékeverékek utolérhetőknek! Saját villamos kávéanyagpörköldé! Telefon 260.

PÁLYÁZAT.

A székesfehérvári hitelszövetkezet 1. évi április hó 1-ére segédkönyvelőt keres. Pályázhatnak nők is.

Írásbeli folyamodványok dr. Klaucz György elnök címére intézendők, de személyesen is jelentkezhetnek Távirdu-utca 6. sz. alatti pénztári helyiségében csütörtök és szombaton d. e. 9—12 óráig.

SZÍNHÁZ.

A Goldstein Számít, Kövessy Albert énekes bohózatát ujjították fel szerdán este a színházban. A közönség nem nagyon sielett az előadásra, mert nyolc óra után is alig volt néhány érdeklődő a nézőtérben. Az előadás is úgy látszik a gyér publikumnak volt szánva. Olyan jól megkékceruzázott, megnyirbált, megcsontított szövegi vasárnapi délutáni előadás volt, szoval egy egy célt mindenesetre elérték, kevesebb lesz a szerdai villanyzámla. *Fahád* mőkáin jól mulatott a közönség, kivüle még Aranyossy produktát elfogadható alakítást.

Szombaton ismét folytatják a félbennagyot jutalomjátékok sorozatát. *Tömöröy Annuska* tartja ez alkalom-majutalomjátékát, mikor is a Nagy-

mama c. operett kerül előadásra. *Tömöröy Annuska* fehérvári leány, a közönség bizonyára nagy számban jelenik meg jutalomjátékán.

A munkászübbony — Hegedűs Gyula lával. (Írta Földes Imre. Bemutatja az Apolló márc. 12 én és 13 án.) Nincs igazuk azoknak, akik kikellenek a mozi ellen. Ha vannak a mozinak kinövéssei is, de vannak olyan előnyei, amelyeknek irodalmi és művészi értéke elhomályosítja az apróbb hibákat. Ilyen nivós estélye lesz ma az Apolló színházban. Hegedűs Gyula a magyar színművészet egyik legragyogóbb nevű bűszkeségét látjuk a mozivásznon, hol még tökéletesebb még bámulatra méltóbb, mint amilyenek a színpadon élveztük.

Szerkesztői üzenet.

H. J. Szabadbattyán. Köszönet. **A. M. Bpst. Spolarits** kávéház. Levélben részletesen mindent megírunk.

Helyben. Pajor Imre, székesfehérvári születésű (1886) 69. gy. e. 8 század közlegénye a harcúeren megsebesült. Sebasülésének idejét és ápolási helyét még nem tudjuk.

K. A. Helyben. Levélát hadifogoly férje részére a szibériai Stretenksbe továbbítani fogjuk.
K. Gy. Barcs. Koskán József 32. vadász zászlóaljbeli katonája után érdeklődünk az illetékes katonai parancsnokságnál. Az eredményről értesítjük.

Keó Ferenc Széchenyi-u 123. Keó József káplár után tudakozódnunk. A választ ezen a helyen adjuk meg.

Csizmadia Ferené. Helyben. Utána nézünk. Addig türelmet kérünk.
Vadász József. Helyben. Az eredményről szerkesztői üzenetben tudósítjuk.

V. K. Több oldalról megerősítétek halálhíret. Ujabb értesülések azonban némileg ellene mondanak. Nem tudni semmi biztosat.

K. J. Tabori posta 313. A gyákor megemlékezést hálásan köszönjük. Reméljük, a mi írásaink is pontosan megérkeznek.

J. F. Nezsider. Innen pontosan megy.

M. A. Tabori posta 90. Most nincs idő az írásra? Pedig csak úgy falja a fehérvári közönség. Sok tudósítat-a fehérvári vitézeknek. **S. S. Szerajevó.** A szerajevóiak nagyon nagy szüneteket tartanak az írásban. Nagy az elfoglaltság?

Pénteken, március hó 12-én.
Elit é műsor! Csak egy nap!

A légyott

vagy becsület.

Dramai életkép 3 felvonásban.
Remek kiegészítő műsorral.
Naponta 2 előadás este 6 és 9 órakor.

APRÓHÍRDETESEK.

Eladó ház. Homokosor 33. szám alatti, volt Polyák-féle ház, szabadkézből eladó. Tudakozódnunk dr. *Holly Géa ügyvédi irodájában* lehet. (Kossuth uca 8. sz.)

Belvárosban egy jóforgalmu vendéglő betegség miatt eladó. Tudakozni lehet a szerkesztőségben.

Egy buszaföld a T2. alajárobán és egy kaszáló rét kiadó, bővebb tudósítás Felsőkirálysor 2 sz. alatt.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármesterétől.
2785/1915. szám.

Hatósági hirdetmény.

Az alább következőkben közhírré teszem a m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 31100/III—A—8. 1915 számú rendeletét tudomásavétel és alkalmazkodás végett.

Székesfehérvár, 1915. márc. 6.

Dr. Saara Gyula sk. polgármester.

A gazdasági munkákhoz és a fuvarozásokhoz szükséges igaró jelentékeny megcsappanása folytán — nehogy a ragadós száj és körömfájás miatt elrendelt zárlatok is ezen munkák és sürgős fuvarozások végzését gátolják, — felfüggesztem a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésről szóló 1914. évi 24500. számú itteni rendeletnek egész rendelkezéseit, valamint a 28969/1911 számú itteni rendelet 4—8. bekezdésében említett intézkedéseket és további intézkedésig kivételesen a következőket rendeltem:

1.) ragadós száj és körömfájás miatt lezart (fertőzött) udvarból (tanya, major stb.) a ragadós-száj- és körömfájásban beteg, vagy e betegség gyanújában álló állatokat kivinni és munkára felhasználni tilos.

2) Ragadós száj- és körömfájással fertőzött község lezart (fertőzött) udvarból (tanya, major stb.) az egészséges szarvasmarhák (bivalyokat) igába (jármű elé) fogva a jelen rendeletben előirt igazolvány mellett kizárólag a község határában belül, még a közutak érintésével is szabad gazdasági munkák és sürgős fuvarozások végzésére felhasználni. A közutak érintése nélkül elérhető birtokszere szarvasmarhák (bivalyok) munka céljából való kihajtásához igazolvány nem szükséges.

3) Ragadós száj- és körömfájással szórványosan fertőzött község vészmentes udvaraiból az egészséges szarvasmarhák (bivalyok) a betegség megállapítását követő 8 napon belül is szabad a község határában kívül is gazdasági munkák és fuvarozások végzésére felhasználni.

4) Ragadós száj- és körömfájással járványosan fertőzött község vészmentes udvaraiból szarvasmarhák (bivalyok) igába (jármű elé) fogva a jelen rendeletben előirt igazolvány mellett még a község határában kívül is szabad mellőzhetetlen gazdasági munkák és sürgős fuvarozások végzésére felhasználni. A község határában belül való munkák és fuvarozások végzéséhez igazolvány nem szükséges.

5) A községi előjáróság (városi hatóság) a 2. és 4. pontban említett bélyegmentes igazolványokat

késedelem nélkül díjmentesen köteles kiállítani is kiállítás előtt az állatok kedvező egészségi állapotáról, illetve az udvar (tanya, major stb.) vészmentességéről meggyőződni köteles, ha a gazdasági munkákra vagy fuvarozásokra használt szarvasmarha (bivaly) ragadós száj- és körömfájásban megbetegszik, az igazolványt be kell vonni.

6) Ragadós száj- és körömfájástól mentes községbeli birtokosok a fertőzött község területén fertőzött terület érintése nélkül a mellőzhetetlen gazdasági munkák végzése céljából szarvasmarhák (bivalyokkal) közlekedhetnek, ha ezt a munka megkezdése előtt a származási és a rendeltetési község előjáróságának (városi hatóságának) bejelentik.

II. Ragadós száj és körömfájással fertőzött községben örök kiállítás mellőzhető.

A ragadós száj és körömfájással fertőzött udvarok (tanya, major stb.) bejartait azonban kivülről „Ragadós száj és körömfájás” felirású jól olvasható és tartós cédulával kell ellátni. A községi előjáróság (városi hatóság) szigoruan ellenőrizni köteles, hogy a beteg vagy gyanús állatok feltétlenül istállóztassanak és hogy idegen községbei hasított körmű állatok a fertőző községben keresztül csak a célra kijelölt utakon közlekedhessenek.

III. Vészkertület alakítását mellőzni kell.

IV. A mesterséges befertőzés elrendelésénél a betegség jóindulatú lefolyása mellett — a helyi viszonyok és körülmények gondos mérlegésével kell eljárni s az ilyen befertőzéseket lehetőleg csak a köztelennül veszélyeztetett állatokra kell korlátozni, sürgős munka idején pedig a mesterséges befertőzés elrendelését el kell halasztani.

V. Ha valamely gazda az igás állatai közt fellépett betegség miatt a sürgős gazdasági munkák elvégzésére képtelen, az esetre a hatóság a község kirendelését iránt az 1914. évi L. t. c. 5. §. a. illetőleg a 2800 1915. eln. számú itteni rendelet 5. pontja értelmében gondoskodhatik.

VI. Ragadós száj és körömfájás esetén alkalmazandó intézkedésekre nézve egyébként az 1914. évi 24500. számú itteni rendeletben foglaltak az irányadók.

Szemben azokkal a nagymérvű enyhítésekkel, amelyek a jelen rendeletben a gazdasági munkák és sürgős fuvarozások akadálytalan ellátása érdekében tettem, méltán remélem, hogy az érdekel gazdaközönség a ragadós száj- és körömfájás széthurcolásának megakadályozása érdekében minden lehető megtesz és az előirt intézkedéseket pontosan megtartja.

Különösen figyelmeztetem az érdekel községeket, hogy a ragadós száj- és körömfájásban beteg vagy a betegségre gyanús állatokat gazdasági munkákra vagy fuvarozásra használni tilos, továbbá ha a munkára használt állaton a betegség tüneteit észlelnék, arról azonnal tegyenek jelentést a városi hatóságnak, végül pedig figyelmeztetem a gazdaközönséget az állatbetegségek és elhullások pontos bejelentésére és e térer előforduló mulasztások káros következményeire.

Budapest, 1915. febr. 25-én.

Ghillány s. k.,

m. kir. földmívelésügyi miniszter.